

Po pošti prejemam:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta » 13 » — »
četrť » 6 » 50 »
mesec » 2 » 20 »

V upravnih prejemam:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta » 10 » — »
četrť » 6 » — »
mesec » 1 » 70 »

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Narednino in inserate
sprejema upravnštvo v
Katol. Tiskarni Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rekapit se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niskih ulicah št. 2, I., 17.

Izhajava vsak dan, izven št.
nedelje in praznike ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 213.

V Ljubljani, v sredo, 16. septembra 1903.

Letnik XXXI.

Shod v Trnji.

(Dopis.)

Minulo popoldne je tukaj poročal drž. poslanec g. dr. Žitnik o delovanju drž. zbora. Sošli so se malone vsi možje iz domače župnije, nekaj jih je prišlo tudi iz šentpeterske. Shodu je predsedoval župan g. Margon. G. poslanec nam je nad dve uri pojašnjeval žalostne parlamentarne razmere v Avstriji in Ogrski ter razne zakone in zakonske načrte, ki v prvi vrsti zanimajo poljedelski stan. Obširneje se je bavil z avstro-ogrsko pogodbo, ki je iz početka bila neugodna za Avstrijo ter je tekom let napravila še širšo mejo mej državama polovicama. Na Ogrskem in v Avstriji že od vseh strani odmevajo klici: Ločimo se! Ta klic pa utegne biti jako nevaren za državo, ako bi se uresničile želje tistih, ki gledajo čez mejo. Ako se kamen sproži na gori, nastane plaz, ki zasuje rodovitne ravnine. Sedaj se maščuje, kar so zagrešile nemško-liberalne vlade.

Glede vojakov omenja govornik, da vzbujajo znani ukaz vojnega ministrstva mnogo nevolje, ne toliko zato, ker bodo morali letošnji tretjeletniki morda tri mesece dalje služiti, marveč zato, ker so temu krivi madjarski kričači, ki zahtevajo madjarsko armado. Da, tudi mi zahtevamo, da se v armadi spoštujejo narodna čustva, da so častniki večji jezika svojih vojakov, toda Madjari zahtevajo v nasprotju z zakonom in narodnimi razmerami svojo armado v prvi vrsti iz političnih vzrokov. In to je, pravi govornik, čemur bi se morali upreti vsi merodajni krogi. Če pa se zgodi, da Madjari smagajo s svojimi zahtevami, potem pa naj sami plačujejo svojo armado. Sicer pa tudi madjarska drevesa še ne rasto v nebesa. (Zivahno odobravanje.)

Govornik živo opisuje nalogo habsburške države glede Jugoslovanov ob Adriji in na Balkanu. Te naloge pa avstrijski državni ne izvršujejo tako, da bi si država utrdila svoje postojanke na jugu ter odprla pot svoji trgovini, svojemu vplivu. Mi le stražimo dežele, po katerih preže tuje države. V Avstriji vedno prepozno vstajamo...

Poslanec je opisaval tudi slabe strani

izseljevanja. Vse dere v tujino za kruhom, domača zemlja pa nam leži v pušči ali si jo prisvaja naš narodni nasprotnik. Gorje nam, morali bi klicati z Matatijo. Če pa so kraji, koder se narod res več preživljuje ne more, naj bi država vsaj skrbela za izseljence med potovanjem in v tujini. Izseljevanje treba urediti...

Nujno nam je Slovencev potrebno, da organizujemo svoje gospodarske moči ter domači kapital in trud plodonosno izkoristimo v splošno korist. Mnogo se je zgodilo, a mnogo je še dela. Tako n. pr. imamo na Kranjskem mnogo mlekarn. Dobre so, potrebne in koristne, toda treba jih je organizovati pod skupnim nadzorstvom, da druga drugi — večkrat iz škodoželjnosti — ne bodo delale konkurence, kakor se to dogaja.

Govornik pojasni tudi vprašanje glede uravnave Pivke. To vprašanje se vleče že od l. 1889. v dež. zboru. Sedaj se izdeluje načrt, po katerem bodo znašali troški okrog 140.000 kron. Pivka pa je kraška voda, in treba bo previdnosti pri vravnavi, da ne bode travnikov in polj uničevala suša, kakor sedaj voda.

Končno še pojasni vprašanje glede lova. Povodni zemljiške odyzeje l. 1863 dobilo 19 vasij v postojinskem okolišu od postojinske graščine okoli 6000 oralov gozda in pašnikov v last. V smislu ces. pamenta z dne 7. sušca 1849, ki je še danes v veljavi, imajo te vasi tudi lovsko pravico, katero pa si država pridržala. Ves ta lov je v najemu za 400 kron. Posestniki so bili bržčas zadovoljni pred 40 leti, da so dobili drva in pašo, za lov se niso zmenili. A kjer ni tožnika, tudi ni sodnika. Torej naj poskusijo s prošnjo na pristojnem mestu.

Po poročilu predsednik g. Margon v imenu zborovalcev izreče zahvalo poslancu ter zaupanje vsem njegovim katoliško-narodnim tovarišem in predlaga naslednje resolucije:

1. Zbrani volivci odločno ugovarjajo, da bodo morali letos vojaki služiti nad tri leta, ter zahtevajo, naj se skliče državni zbor, da ustavno reši to vprašanje, vpelje dveletna vojaška služba in edini za dom

nujno potrebni kmečki sinovi oproste vojaščine.

2. Naši poslanci naj glasujejo le za pravično pogodbo z Ogrsko.

3. Zahtevamo pravičnejšo volivno pravico za dež. in drž. zbor.

4. Izjavljamo se za slov. gimnazijo v Celju in slov. vseučilišče v Ljubljani.

5. Poslanci naj delajo na to, da se notarijat podržavi.

6. Želimo primeren zakon proti pijančevanju.

7. Zupanstva naj se odškodujejo za dela v prenešenem delokrogu.

8. Poslanci naj delajo na to, da se vpelje deželno zavarovanje proti požarom, državno zavarovanje živine proti živinskim boleznim ter delavskih stanov za starost in onemoglost.

9. Poslanci naj skrbijo, da se Pivka čimpreje uravna in da se za vasi v šentpeterski občini napravijo potrebni vodovodi in vodnjaki.

10. Konečno naj izposlujejo okrajno ali državno cesto od Št. Petra skozi Tanje čez Javornik do Starega trga oziroma Loža.

Cesarjeva beseda.

Nekateri listi poročajo, da se je nek ogrski minister izjavil, da mu je cesar dejal: »Vse je za mano, radi armadnega jezika se ne udam, in naj se zgodijo kar se hoče!«

Iz deželnih zborov.

Koroški deželni zbor je v ponedeljek razna poročila deželnega odbora odkazal odsekom. Tako deželni odbor predlaga letni prispevek 10.000 kron za stavbinski zaklad za meščanske šole v Celovcu. Zivnozdravnikom hočejo plače urediti, oziroma zvišati. Deželni predsednik baron Hein je poročal o povodnji. V Cajno in Bistrico je šlo sto vojakov na pomoč. Včeraj pa je Dobernik utemeljeval svoj predlog glede vojakov. Obžaloval je znani ukaz, ki je izšel brez ustavnega sklepa v državnem zboru, ter priporočal politično in gospodarsko ločitev od Ogrske. Deželni predsednik baron Hein je svaril pred izjavami, ki morejo imeti slabe politične posledice. Kotz in Steinwender sta predlagala, naj dežela in država dovolita izdatno podporo po povodnji poškodovanim. — V šleskem deželnem zboru je poslanec Hruby utemeljeval nujni predlog glede vojakov-tretjeletnikov in

podpore valed povodnji. — V gališkem deželnem zboru so Rusini vložili predlog za spremembo deželnega volivnega reda. Predlagajo direktne volitve in peto skupino. — »Grazer Tagblatt« trdi, da se deželne naklade na Stajarskem ne bodo povišale.

Avstrijska eskadra pripravljena na odhod.

Iz Pulja poročajo z dne 14. t. m. K včerajšnjemu poročilu bilo bi še dodati: V soboto po noči je dospela z Dunaja brzovjaka, s katero je dobil tukajšnji admiralat ukaz, naj koj stori vse potrebno, da bodo pripravljene na odhod voine ladije »Hababurg«, »Arpad«, »Wien«, »Szigetvar«, »Panther« in »Magnet«. Poveljnikom teh ladij je določen kontre admiral de Kniesler. Kakor hitro je prišel ukaz, pričeli so z veliko naglico v arzenalu in v zalogah delati, da so jih preskrbeli z zadostnim živežem in z veliko množino streljiva. V nedeljo popoldne je bilo že vse delo s preskrbljevanjem končano in ladije so bile pripravljene na odhod. Do sedaj ni pa še bilo dano kako povelje.

Posledice „ex lex“ na Ogrskem.

Ogrske državne blagajne so izkazale, da so imele v drugih treh mesecih tekočega leta radi „ex lex“ manj dohodkov na direktnih davkih, kolekih in taksah. Na direktnih davkih je bilo 4.026.706 K in na kolekih v istem času 312.399 K manj dohodkov. Uradno poročilo pravi, da je to posledica izjemnega stanja, v katerem se nahaja Ogrska.

Ricciotti Garibaldi na Tirolskem.

V nedeljo popoldne je bil sklical predsednik laškega kluba v dunajskem parlamentu, poslanec Malfatti, v Levico shod, na katerem je poročal o delovanju laških poslancev. Tega shoda udeležil se je tudi »general« Garibaldi. Malfatti je povedal zborovalcem, da so laški poslanci na Dunaju prestopili v opozicijo (!?) in da klub namerava v njej ostati. Izrazil je željo po laški univerzi v Trstu in povedal, da prično laški poslanci v zasedanju tirolskega deželnega zbora z obstrukcijo, da na ta način dosežejo avtonomijo Trentina. V dosego tega pa naj bodo vse laške stranke na Tirolskem jedine. Iz političnih oziror je njemu dualizem poststranska stvar, iz gospodarskih oziror pa je tudi Tirolcem škodljiv. Sprejeli so resolucijo, naj ustanovi vlada laško univerzo v Trstu in protestirali v nji proti pridržanju vojakov v službi.

LISTEK.

Na Sveti gori.

Oglej je zelo zanimiv, zlasti za zgodovinarja in starinoslovca, a tudi za kristijana, ki pozna prvo dobo krščanstva. Kaj vse se je tukaj godilo, kako obširno mesto je stalo nekdanj na tem prostoru! In danes sami ostanki nekdanje slave.

Bazilika in stolp sta v slabem stanju; župnija je revna in tudi ne sme nič storiti, ker je bazilika v skrbi centralne komisije, ki brska na vse strani in ugiblje to in ono, stori pa prav malo za ohranitev božjega hrama. Kaj bi mi storili, da imamo baziliko v naši oskrbi!

Tudi narod je lahko premišljeval o minljivosti vsega svetnega, saj je tudi njemu vsaj nekoliko znana zgodovina Ogleja, in ko bi ne bila, oba govora sta imela namen seznaniti ga z njo. Ljudem je bilo neprijetno le to, ker niso umeli furlanskega jezika in niso mogli občevati z domačini; čutili so se preveč na tujem. Zategadelj so se zelo zveselili, prišedši v solnčno Gorico, ko so slišali zopet domače zvok. V Gorici so pri-

čakovali in pozdravili prevzvišenega msgr. Gabrijelčič, msgr. Sedej in drugi gospodje. Voz je bilo pripravljenih v obilici, ljudje so zasedli vse, niti eden ni ostal, in tako smo prišli v kratkem času vsi v Solkan in nastopili pot na Sveti goro, ki je bila ložja, nego smo se nadejali, kajti pihljaj je lahan vetrič, mrak je legal na zemljo in ni bilo posebne vročine.

Ob sedmih smo dospeli na vrh. V cerkvi so bile pete litanije in blagoslov in potem smo si poiskali prenočišče, kjer in kakor smo mogli. Duhovniki so bili vsi sprejeti v samostan, drugi romarji v romarskih hišah, večina je ostala v cerkvi. Ni ga božjega pota po Slovenskem, ki bi bil toli preskrbljen s prenočišči, kakor Sveta gora, ker ondi je do 400 postelj, a za tako množico še premalo.

Drugo jutro ob štirih je bilo že vse okoli spovednic, svetih maš je bilo nad 50. Ob 6. uri je pridigal vlč. g. župnik Pavlovčič iz Suhorja, slavil Marijine čednosti in jih priporočal v posnemo. Spodbudni pridigi je sledila sveta maša s slovenskim petjem, obhajancev je bilo 1000. Ob 9. uri je pridigal stolni vikarij gospod Jan. Kalan, ki je

obdelaval prelep predmet »Pridi k nam tvoje kraljestvo po Mariji«. Po pridigi je bila zopet pontifikalna maša.

Ne morem se dosti načuditi dobrotljivosti prevzvišenega, ki je blagovolil oba dneva poveličevati s tako lepo slovesnostjo, kakor je pontifikalna sveta maša. Tudi ta dan je pevski zbor peval s enako vstrajnostjo in fineso in romarje vzdrževal v pravem duševnem položaju.

Na levo velicega oltarja je mala kapelica, posvečena sv. Mihaelu nadangelju in ondi leži truplo rajnega kardinala Jakob v rakvi. Plošča pokriva rakvo in na plošči so tri besede: Cardinalis Jacobus Missia. Na steni visi venec s trakovi, ki so ga lani prinesli slovenski romarji iz Ljubljane, in na drugi strani je v tablici ostanek traku, ki ga je podaril ob pogrebu sošolec kardinala. To kapelo so obiskavali duhovniki in romarji; ginljivo je bilo videti romarje, ki so poljubljali spominsko ploščo kardinalovega groba. To pove več, nego besede.

Po maši se je hitro vsak nekoliko okrepčal, kmalu pa zapoje veliki zvon in vabi vernike k slovesu. Vsi privro v sve-

tišče, kanonik Fettich podeli blagoslov z Najsvetejšim, pevci zapoje še pesem »Bodi čiščena« in s solznimi očmi smo zapuščali svetišče Matere božje ter se podali zopet v dolino vsakdanjosti. Silen prah je nadlegoval romarje, a tudi to se je prebilo. V Gorici smo si ogledali nekatere cerkve in zanimivosti, a časa ni bilo dosti, ob 4. uri smo se odpeljali. Pred odhodom so se od prevzvišenega poslovili odlični goriški gospodje.

V vagonih je vladalo silno veselje in zadovoljnost, vse je hvalilo idejo in izpeljavo, pozabljen je bil trud. Bilo je pa tudi vse v dobrih rokah, ki so pripravljale in gladile pot. Imeli smo izbornega potnega maršala, ki je na vseh postajah pazil na ljudi, pomnožil v St. Petru vlak za en vagon, pozabivši sebe, delal le za druge. V Ogleju je gospod kaplan Guido Ruscia n neumorno delal, še v ponedeljek se peljal v Videm po podobo sv. Pavlina, ki je visela ves čas v baziliki. Bodi mu srčna zahvala!

V Gorici je gvardjan P. Eduard preskrbel vozove, in sicer tako po ceni, da smo bili vsi zadovoljni. P. Kasijan, bivši gvar-

All bo vojna?

Spomenico, ki jo je bolgarska vlada poslala velevalstem in v kateri izjavlja, da bo Bolgarija prisiljena prijeti za orožje, smatrajo v londonskih krogih kot začetek odkritih nasprotstev. Večina londonskih listov pozivlje vlado, naj se odločno zavzame za Bolgare v Turčiji. — »Daily Mail« veda poročati, da je bilo že v ponedeljek vse potrebno urejeno za odhod brodovja pred Solun. — »Daily Telegraph« pa svari pred vojno in pravi, da so tudi Avstrija in Rusija kršanske države. Naj se torej njim zaupa! — Odlični bolgarski častnik je izjavil, da se vojna kljub miroljubnosti bolgarske vlade vedno bolj bliža. Bolgarska vlada je sklicala pod orožje k šestdesetm tisočim vajam 6 razredov rezervnikov solijske, filipopoljske in slivniške divizije, skupaj 25.000 mož. To baje v ožgled koncentracije turških čet ob bolgarski meji.

Rusija je pripravljena!

Iz Petrograda poročajo: Razni pojavi kažejo, da odnosi med Rusijo in Turčijo niso najboljši in da tudi nekaterimi zahodnimi državami Rusija ni v najboljšem prijateljstvu. Vojska Rusije s temi državami ni izključena. Nekatere vlasti smatrajo sedanji položaj na Balkanu za najugodnejši, da bi pripravile Rusiji neprijetnosti. A Rusija je pripravljena in si ne bi pustila škodovati niti na Balkanu, niti v Aziji. Rusija se pripravlja ne samo ob meji v Aziji, ampak tudi ob meji proti Nemčiji. Čete vojaških okrajev Varšava in Vilna so popolnoma pripravljene, istotako čete ob azijski meji. Iz notranje Rusije vsak dan odpošiljajo vojske v Mandžurijo, kjer sedaj stoji 200.000 ruskih vojakov. Pred Vladivostokom je zasidranih 50 ruskih vojnih ladij. Tudi napram Turčiji je Rusija popolnoma pripravljena. Tekom dveh ali treh dni lahko postavi veliko armado pred Carigrad. Namen ruskih ladij pred Iniado ni bil ta, da Turčijo prestrašijo, ampak ogledajo, kje bi bil najugodnejši prostor za izkrečevanje vojakov. V Odesi je pripravljena ruska brigada, da se lahko vsak trenotek vkrci, dočim so streljivo in druge vojne potrebščine že na vojnih ladijah. Del ruskega črnomoškega brodovja stoji pri otoku Tendra, kjer se ves čas vrše vaje. Okrožnica ruskega generalnega štaba nalaga kornim poveljnictvom, da morajo vsi častniki biti pripravljeni. Rusija je naročila 1000 novih topov. Rusija je torej pripravljena!

Hrvatske čete za Makedonijo.

Zagrebaški »Obzor« je iz višjih vojaških krogov dobil naslednjo vest: Ko se je pred par meseci govorilo, da pojde avstroogrška armada v Makedonijo, se je v visokih vojaških krogih razpravljalo o tem, naj se iz hrvatskih polkov sestavi takozvana »gledna četa« z aktivnim hrvatskim višjim častnikom na čelu, katera bi bila nekaka sprednja garda avstroogrške vojske ter bila oborožena in sposobna za vojsko z raztresenimi krdeli. V prvi vrsti so za to govorili razlogi, da so Hrvatje vstrajni, nevstrašljivi in da razumejo bolgarsčino. Stališče Hrvatov bi bilo v tej vojski najopasnije in najodgovornejše. Radi zadnjih dogodkov na Hrvatskem se bavijo vojaški krogi s to zadevo sedaj bolj z rezervno. Vojaški krogi menijo, da bi ti dogodki utegnili neugodno uplivati na — razpoloženje hrvatskih vojakov.

Položaj v Srbiji.

Kralja Petra vedno bolj terorizirajo morilci kralja Aleksandra. Kralj je nameraval imenovati svojega brata Arzena generalom, a častniki, ki so umorili kralja Aleksandra, so to preprečili. Uprli so se kralju in izjavili, da ne puste, da bi Arzen, ki je bil v Rusiji ritmojster, nakrat postal general in poveljnik armade.

dijan svetogorski, je skrbel za duhovnike in posredno za ljudi. Iskrena mu zahvala! — Hvala pa pred vsem organizatorjem, preč. gospodu kanoniku Fettesch-Frankheimu in stolnemu vikarju gospodu Jan. Kalanu, ki sta imela mnogo truda in skrbi. Hvala tudi gospodom županom v Villi, Ogleju in Fiumicella, ki so pozdravili prevzvišenega in priznali pomen romanja.

Ce pa komu ni všeč, da smo šli, ne moremo mu pomagati. Sli smo, ker nas je veselilo; poštene smo se obnašali, vse plačali, pokradli ničesar; saj nas razumete. Najbrže pojedemo še.

Iz Ogleja je presvetli knez in škof poslal svetemu očetu Piju X. v Rim nastopno brzojavko:

Tisoč vernikov ljubljanske škofije, zbranih s škofom v oglejski baziliki povodom enajststoletnice sv. Pavlina, izražajo katoliško vero in najudanejšo zvestobo sv. stolici.

V soboto pa je presvetli prejel iz Rima odgovor:

Sveti oče blagoslovlja vernike, praznujoče stoletnico v Ogleju.

Višji računski dvor v Belgradu je predložil sodišču zahtevo, naj se sekvestira premoženje bivših ministrov Milovana Marinovića in Vola Velikovića in sedanjega finančnega ministra Borisaviljevića, ker so silno prekoračili kredite za umirovljenjs.

»Belogradske Novosti« javljajo: V Nišu so častniki aretiranim častnikom, katere je vlada dala odvesti v Belgrad, pri odhodu priredili ovacije.

Mej častniki kroži poziv, naj pozovejo mater kralja Aleksandra, kraljico Natalijo, naj zasede srbski prestol.

Car je baje pisal kralju Petru, naj morilce kralja Aleksandra postavi pred vojaško sodišče.

Socialna demokracija v Nemčiji.

Strankarski shod socialne demokracije v Draždanh je sklenil, da ne dobi nihče mesta v stranki, kdor ni dve leti bil oficijelno pri stranki. Shod je odobril poročilo blagajnikovo, ki izkazuje dohodkov 628.347 mark in izdatkov 554.211 mark. Za volivno agitacijo je stranka porabila 282.058 mark. Na shodu so se gospoda sodrugi posebno krepko psovali pri točki, ali sme biti socialni demokrat urednik meščanskega lista.

Iz brzojavk.

Rim. Prispeli so sem nekateri visoki ruski uradniki, ki imajo nalog natančno poročati ruski vladi o vsej agitaciji laških socialistov proti prihodu ruskega carja v Rim.

Dunaj. Soc. dem. poslanec Ellenbogen se je izrekel za gospodarsko ločitev od Ogrske in za splošno jednako in direktno volivno pravico.

Inomost. Sestanek laških deželnih poslancev je sklenil se vdeležiti posvetovanja pri ces. namestniku, vendar je malo upanja, da bi prišlo do rednega zasedanja deželnega zbora.

Petrograd. V nedeljo je bil v Tiflisu pred cerkvijo shod, katerega se je vdeležilo 2000 oseb. Vdeležnikom so se prebrale proklamacije v rumunskem jeziku. Policaji so hoteli množico razgnati, a množica jih je bombardirala s kamni. Kozaki so napravili mir.

Budimpešta. Včeraj je otvoril rektor tukajšnjega vseučilišča vseučiliško leto z daljšim nagovorom, v katerem je povdarjal, da je vseučilišče urejeno preveč po avstrijskem birokratičnem vzorcu. Vseučiliščniki so pričeli upiti — »Abzug Avstrija!« Rektor je izdal prepoved, da se vseučiliščniki ne smejo vdeleževati političnih zborovanj.

Dunaj. Vest, da je bilo dano povelje, naj bodo vojne ladije »Habsburg«, »Arpad«, »Wien«, »Szigetvar«, »Panther« in »Magnet« pripravljene za odhod v Levante, ni resnična.

Petrograd. O uporu Armencev prihajajo vedno razburljivejša poročila. Oblasti so prišle na sled veliki zaroti, ki je hotela sprožiti armensko vprašanje ob ruski meji. Oblasti so konfiscirale 300 pušk, 6000 patron in mnogo izgotovljenih bomb. Pri nemirih v Tiflisu je bilo ranjenih nad 100 oseb.

Tiflis. 11. t. mes. je nastalo v hiši Armencev Tandojeva eksplozija, pri kateri so bili ubiti 4 Armenci, med njimi Tandojev. Ranjen je bil tudi pred kratkim sem došli Amerikanec Nachikian, ki je za ranami umrl. Eksplozija je nastala pri napolnjenju granat. V stanovanju so našli 38 granat in mnogo glicerina.

Moskva. V okolici je prišlo do spopadov med Čehi, ki so imeli sokolsko slavnost in med Nemci, ki so imeli turnarsko slavnost. Mnogo je prijetih.

Praga. Zaradi predvčerajšnjih cestnih izgrediv je bilo mnogo prijetih. Obenem so se vršile hišne preiskave. Dognalo se je, da obetaji skrivna zveza, podobna »omladini« iz leta 1893. Aretirane bodo izročili sodišču in se bodo morali zagovarjati hudo delstva veleizdaje, razžaljenja veličanstva, motenja javnega miru, skrivne zveze, demonstracij in žaljenja straže. Praška policija neumorno dela. Aretirali bodo še več oseb.

Velike povodnji in viharji.

Iz Celovca, 15. sept.: Koroško je zopet zadela huda nesreča. Grozna povodenj je uničila mnogo polja, živine, da, vzelo je tudi več ljudi in škoda je zelo velika. Zadnje tri tedne smo imeli zelo ugodno vreme, koncem minulega tedna pa je nastalo močno deževje, ki je planinskim krajem zlasti na Zgornjem Koroškem prineslo neizmerno gorja. V nedeljo 13. t. m., zlasti po noči na ponedeljek, je hudo lilo, na mnogih krajih se je usula toča. Hudourniki so silno hitro naraščali, z njimi tudi druge reke, zlasti Drava in Zila. Došla nam poročila pravijo:

Beljak. Drava je že do ponedeljka zjutraj zelo narasla. Hudourniki so potrgali jezove in vodne zgradbe. Po vodi je plavalo tudi več mrtve živine. Pri Paternijonu je potrgalo leseni most, dolg 100 metrov, ki

je sprlaval ves po Dravi. — Kmalu je Drava prestopila tudi tu visoke bregove, preplavila nižji del mesta; voda je vdrla v kleti in nižja stanovanja. Muhrova tiskarna je tudi pod vodo. Drava kaže nad 5 in pol m visočine.

Čajna ob Zili je pod vodo. Vojaštvo je moralo priti na pomoč.

Kanalska dolina je pod vodo, po kateri plava izruvano drevje, živalska trupla itd. Zeleznična proga je vsa pod vodo; na mnogih krajih je zelo poškodovana, ves promet je ustavljen. Najhujše so trpele Ukve, kjer se je doslej podrla že 15 hiš Most pri Bocu se je podrl.

Zveza na Tirolsko, Kranjsko in Laško je pretrgana; istotake so ceste v melški dolini uničene.

Leseni mostovi preko Drave od Zgoranjega Koroškega do Humberga so malone vsi pretrgani. Poroča se, da so se v valovih ponesrečili štiri ljudje. Most pri Rožku je odneslo.

V Trbižu je grozen vihar deloma odpesl streho šole. Cesta v Rabelj je pretrgana, pri predoru ob Kokovem se je vdrla zemlja na žel. progo.

Zilská dolina je zopet hudo trpela, zlasti od Kotič navzdol. Na Muti je zažgala strela in je pogorelo neko gospodarsko poslopje. Cesta je na mnogih krajih razdrta.

Od koroško-kranjske meje: Divno-romantična kanalska dolina, — znana vsem, ki so gledali na njo s sv. Višarj — je valed viharja in povodnji skoro popolnoma opustošena. Spodnji Trbiž je bil v silni nevarnosti, sreča, da je bilo rabeljsko jezero prej nizko. Škoda v Rabeljnu in Trbižu ogromna. Vas Ukve silno trpela. Potok je vzel hišo in mlin; zasul deset hiš in v pokopališče udrl ter skoro vse mrličje izkopal. Zelezniška proga ter cesta strašno razdrta. Promet ustavljen. Še več kot naliv je napravil škode vihar, ki je razkril cele vasi, izruval na tisoče mladih dreves in posebno svojo jezo ohladil nad novimi nedovršenimi stavbami in nad tisoči dimnikov.

Iz Trbiža smo dobili — za včerajšnji list prepozno — naslednjo brzojavko: Na Višarjah je orkan trgjal strehe in drevesa. Žabnice preplavljene, hiše deloma v nevarnosti. Zeleznička večkrat pretrgana. Cela kanalska dolina pod vodo. Ukve vedji del podute.

Iz Bohinj. Bistrice 15. sept.: Strašne so bile minule noči. Prvo noč je z nepopisno silo razsajal vihar. Ljudje so v strahu bedeli celo noč. Med gromom in bliskom je podiral kozolce, trgjal strehe, marsikateri dimnik je padel raz poslopja. Na pokopališču je vrgla sapa železni križ s stolom vred čez ograjo. V cerkvi pa je razbitih mnogo oken. Še strašnejša je bila sinočna noč. Okrog devete ure se mahoma posveti pod Rebrom. Takoj je bila v plamenu hiša posestnika Janeza Rozmana vulgo Repinca. V dobrih dveh urah mu je zgorelo vse poslopje. V veliki nevarnosti je bila vsa zgornja vas. Hiše so nakopičene, vodnjakov ni, in še ti, ki so, so bili hitro suhi. Le neumorni delavnosti gasilcev, zlasti domačinov, se imamo zahvaliti, da se je ogenj omejil. Da je ogenj nastal prejšnjo noč, bilo bi zaman vse delo in danes bi vasi Bistrice ne bilo več. Požar, ki se je pojavil v tako oddaljenem kraju od potoka Bistrice, je zopet opomin in dokaz občini, kako živo potreben je vodovod Bistričanom.

Iz Velikoveca se nam piše: Radi povodnji ni možno hoditi preko mostu črez Dravo. Poštni promet se vrši po celovski državni cesti.

Iz Maribora poročajo, da je Drava odnesla dravski most. Dva stražnika Franc Ljubša in Jožef Föllner, ki sta bila takrat na mostu, sta padla v vodo in utonila. V mnoge hiše je udrla voda. Tudi v okolici je izatopivša Drava napravila veliko škodo. Tudi most mej Vuhredom in Marnbergom je odnesla voda. (Opomba uredništva: Most, ki se je podrl v Mariboru, je bil samo za pešce. Danes krožijo po Ljubljani vesti, da je pri tej nesreči utonilo y Mariboru 19 oseb.)

Iz Ptujja poročajo, da je Drava opustošila na levi strani Drave ležeči mestni park.

Iz Inomosta: Radi povodnji in poškodb po povodnji je za kakih osem dni zaustavljen ves promet na progi Stuhlfelden-Kriml-pingauske lokalne železnice.

Iz Lienza: Vled trajnega deževja je Drava pri postaji Nikolsdorf podrla obrežje. Obrat na železnici je zaustavljen. Tudi reka Isel je močno narasla in je preplavila cesto in prodrla en most.

Iz Plizna: Vihar je tu ruval drevesa. Vse sadje leži na tleh.

Iz Svice poročajo, da je tudi ondi divjal vihar. Na mnogih krajih je zapadel sneg.

V Gorenji Italiji je vihar porušil brzojavne zveze.

Viharji v Ameriki. V soboto so bili v Floridi velikanski viharji. Nad 20 ljudi je zgubilo življenje. Osem ladij se je potopilo. — V St. Paulu v

Minnesota je vihar silno poškodoval železniške proge.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 16. septembra.

»Narod« sliši travo rasti. »Narodovi« sotrudniki so bili te dni jako radovedni, ali se zastopniki kat. narodne stranke včeraj udeležo posvetovanja pri dež. predsedniku. Ker »Narod« ni ničesar izvolil, je poslal novo laž med svet. Govori namreč o dveh strujah v katol. narodni stranki, in zmagala bi bila zmernejša, da ni »škofijstvu« vladajoča kamarila to preprečila s tem, da je poslala dr. Kreka in dr. Schweitzerja k škofu in ga pregovorila, da je po prizadevanju vlade dovoljeni modus za sporazumljenje odklonil. »Narod« sicer vedno miga z ušesi, da bi čul, kaj se godi v nasprotnem taboru, a navadno sliši travo rasti. Tako je tudi ta najnovejša njegova trditve popolnoma neresnična, sli, če hočete, zlagana. »Narod« mora biti v največjih škripcih, da bo kmalu slišal žabjo kantato na luni.

Kranjski deželni zbor. Včeraj popoldne so se zbrali pri deželnem predsedniku v posvete poslanci: Baron Schwegel, grof Barbo, dr. Schaffner, dr. Ferjančič, dr. Tavčar in deželni glavar pl. Detela. Kaj so sklenili, nam ni znano.

Osebnosti. Konceptni praktikant deželne vlade g. Rajmund Svetek je iz Kočevja prestavljen v Kranj. — Poštar II. razreda g. Fran Zagorjan v Cerknici je imenovan poštarjem I. razreda 4. st. — Poštni pomožni uradnik I. razreda gosp. Ivan Nagu v Kranju je imenovan za poštarja II. razreda 2. st. v St. Jerneju. — Mesto poštnege ekspeditorja v Trnovem je podeljeno poštni ekspeditorici gđ. Pavlini Meden v kočevski Srednji vasi. — Provisorijem učiteljem v Zatičini je imenovan absolvirani učiteljski kandidat gospod J. Cepon iz Horjula. — Gđ. Angela Janša iz Ljubljane je resignirala na službo na ljudski šoli v Prežganji, ker je dobila učiteljsko mesto v Iskivasi. — Stotnik g. Ivan Zagar pl. Sanaval je šel v pokoj ter je dobil značaj majorja. — Poročnik Karol Fiala je premeščen iz Mostara v Ljubljano.

Zaročila sta se gosp. profesor dr. Leopold Poljanec iz Maribora in gospodična Marija Trampuš, učiteljica v Framu. — Poročil se je g. Matija Ažman, urar v Trziču, z gđ. Nežiko Malgaj.

Shod v Žalcu. Kmet. in polit. društvo v Žalcu priredi drugo nedeljo 27. septembra javen shod. Po svojih pravih ima pravico govoriti v imenu vseh spodnještajerskih Slovencev. In govorilo bode ravno med zborovanjem štajerskega dež. zbora ter zahtevalo svoje pravice, da bodo odmeve slišali tudi v deželni hiši. In zahtevati imamo mnogo, prošnje so itak brez vsepa. Za svoje dolžnosti zahtevajmo tudi pravice! Da pa bode shod pomenljivejši, so povabljeni vsi zavedni štajerski Slovenci, ki še niso v nemčurskih rokah.

Javen ljudski shod priredi akademsko ferijalno društvo »Adrija« v Gorici dne 20. t. m. na Dobravem obč. Biljana v Brdih popoldanski službi božji. Na dnevnem redu bo razpravljanje o slovenskem šolstvu.

Vprašanje na o. kr. gozdarja v Trbižu. Za planinsko slovensko kočvo v Zajezeru je dalo železniško ministrtvo 200 kron in je s tem pokazalo svoje zanimanje za ta krasen planinski kraj; c. k. gozdar pa nam v svoji nestrpnosti razdira in prepoveduje pota v Zajezero. Ali si torej železniško ministrtvo in pa poljedelsko nasprotujeta. Ali pa dela gozdar g. Veith vse le na svojo roko? Vsa dan vidimo njegove hlapce tukaj, ki razdirajo to, kar so Slovenci z velikim trudom napravili. Radovedni sme, kdaj bo tega konec.

Za pravice slovenskega jezika pri naših sodiščih. V smislu sklepov storjenih pri zadnjem zborovanju celjskih slovenskih odvetnikov in odvetniških urad-

Dalje y prilogi.

nikov se je na c. kr. pravosodno ministertvo odposlala pritožba zaradi kršenja pravic našega jezika pri celjskih sodiščih in naš jezik žalečega postopanja nekaterih c. kr. uradnikov. Tudi se je na predsedstvo okrožnega sodišča vložila od vseh odvjetnikov in odvjetniških kandidatov podpisana vloga glede zadnjé objavljene sklepa o rabi slovenskega jezika. Izvedeli smo pa, da izmed slovenskega občinstva nekateri navidezni narodnjaki, če imajo s temi uradi opraviti, na nečuden način zspostavljajo naš jezik. Prav je, da se take neznačajne pred javnostjo neusmiljeno raztrga in ime takega Efiljalta z debelimi črkami natisne!

V knezoškofjaskó Alojzijevišču so na novo sprejeti sledeči gojenci: **J o n k e** Artur iz Kodeljeva, **L e s a r** Jožef iz Ribnice, **Z e r j a** Gregor z Jesenic (5. gim. razr.), **G e r l o v i č** France iz Cerklj pri Krškem, **G n i d o v e c** Anton z Ajdovca, **S e d e j** France s Trate pri Poljanah (4. gim. razr.), **B o g a t a j** Lovro iz Stare Loke, **G n i d o v e c** Anton z Ajdovca, **M e j a k** Jakob z Ormoža, **M o h o r č** Ivan iz Lgoš pri Begunjah, **H i t i** France od sv. Trojice nad Cerknico, **P l e s n i k** Anton iz Črnomlja, **P e s t o t n i k** Ivan iz Sp. Tuhinja, **Z g a n j a** Ignacij iz Dobropolja (3. gimnazijski razred).

— Ssv. Višarj nam poročajo: V soboto je padlo tuksa nad 2 cm. snega; snežilo je cel dan. V preteklem tednu so bili tu inženjerji, ki so merili in izdelovali načrt za železnico-vapenjačo iz Žabnic na sv. Višarje. Merili so na raznih krajih. Kdaj bodo pričeli, ni gotovo, še manj pa, če se bo to podjetje sploh začelo. Sklep bože poti je 4. oktobra na rožveniško nedeljo. Č. gosp. Josip Dobrovec, ki je prestavljen v Celovec, in o. Maurus Rožman, ki pride kot katehet v Gradec, ostaneta na Višarjih do sklepa.

— Žalostna smrt šolarja. Poroča se nam: V Dobrijah na zgornjem Koroškem je neki šolar na potu v šolo jedel hruško in jo zato razrezal z nožem. Nakrat pade čez kamen in nož mu prebode srce. Obležal je na mestu mrtev.

— Karavanska železnica. Iz Celovca, 15. septembra. Sedaj so začeli graditi tudi prgo iz Celovca v Rož. Graditi so jo začeli včeraj blizu Stražišča pod Celovcem.

— Iz Rogoške Slatine, 15. sept. Neugodno, deževno in hladno vreme zadnjih dni je odgnalo precej letovčarjev, a se vedno oglašajo tudi še novih. Včeraj sta med drugimi došla mil. gospod stolni kanonik in župnik **J a n. B o h i n c** iz Maribora in gospod **M a t. H u b a d**, ravnatelj »Glasbene Matice« iz Ljubljane.

— Nar. trgovina v Gorici. Trговец J. Medved otvori v Gorici tekom meseca oktobra novo trgovino z izdelanimi oblekami.

— Koruško šolstvo. Poroča se nam: Šolski vodja **F. J a r i c** pri Fari je stopil v stalni pokoj. — Učiteljica **I d a Z i t n i k** v Hodišah je zapustila šolsko službo. — Prestavljeni so: Nadučitelj **M. S t r a m e c** iz Tigr v Celovec; učitelj **J a n. P i l g r a m** od Sv. Primoža v Velikovec; učitelj **M. S e b a s t i a n** iz Krčanj k Sv. Primožu; učiteljica **E l a T a v č a r** iz St. Petra nad Velikovec v Hodiše. — Gospod **J o ž. J e k l** je imenovan za podučitelja v St. Petru. — Učiteljica **M. R e i t e r** v Ptuju je imenovana za pomožno učiteljico na celovski ženski pripravni. — Na šoli v Mohličah se ustanovi drugo učiteljsko mesto, na meščanski šoli v Celovcu nadaljevalni tečaj.

— Stekel pes sodovičarja Lukasa v Maronbergu je ograbil več otrok. Oblast je dala ubiti 35 psov in proglasila pasji kontumac.

— Brez brzojavnih poročil. Vseled viharjev so bile telefonske in brzojavne žice pretrgane, tako da so izšli tržaški večerni listi v ponedeljek brez brzojavnih in telefonskih poročil, kar ni gotovo prijetno za ona uredništva, ki imajo v listih za iste že proktor preskrbljen.

— Viharji v Furlaniji. Iz Vidma nam poročajo z dne 14. t. m.: Sincči in vsi noč bili so po vsej Furlaniji veliki viharji. Vetar je izrival drevesa. Vse vode so narasle, povodnji so pretrgale zveze, škoda je velika.

— Konj v izložbenem oknu. Iz Maribora se nam poroča: Včeraj dopoldne okoli 11. ure je zdirjal spuščen konj z vozom vred, na katerem je bila neka kmetica in fant, skozi poštno ulico ter naravnost v izložbeno okno **K. W e l f a** v gosposki ulici. Konj se je pri tem na šipi tako močno na trebuhu uredal, da je kmalo izkrvavel.

— V rimsko-katoliško cerkev je od lutrovskega prestopil okrožni zdravnik na

Planini na Stajerskem, vsega zdravilstva doktor **g. E r n e s t S c h o r r** in bil dne 15. sept. t. l. v župnijski cerkvi šentvidski od tamošnjega župnika ob asistenci dveh duhovnikov javno vsprejet, pogojno krščen in med sv. mašo vsikrat obhajan. Že več časa je o tem koraku premišljeval, znanstvene razprave proučeval, bližnjo pripravo pa mu je preskrbel in vodil veleučeni gosp. duh. svetovalec **A n t. P a d. R i b a r**, emerit. profesor bibl. vede, sedaj župnik šentvidski. Tak konvertit nas oveseli bolj, kakor nas more ožalostiti devet odpadnikov današnje baže.

— Železnica Sinj-Split je bila dne 12. sept. izročena javnemu prometu. Železnica je ozkoirna in dolga 44 994 km.

— Iz Hrvaške. Odbor za pomoč pogorelocev v Trstniku so osnovali v Zagrebu. — Daž je uveljavil na občinstvo skozi streho med predvčerajšnjo predstavo hrvaškega gledališča v Zagrebu. — Obesil se je v Zagrebu sluga **F r a n K l o k o č a r** iz Gorjana na Stajerskem. — Radi dogodkov v Cestri, občina Vinica v varaždinskem okraju, so bili obtoženi obsojeni na 6 mesecev do 6 tednov v temnico. — 80 orolov gozda pogorelo je v občini Zupanje. Gozd je vnela iskra iz lokomotiva. — Otvorili so železniško prgo Sinj-Split. — Ban je odpotoval v Budimpešto. Ker je banski svetnik **J a k š i č** odklonil mesto justičnega šefa, je vsučiliški profesor dvorni svetnik **M a g j a n o v i č** resen kandidat. Imenujejo se pa tudi **V l a d i m i r M a ž u r a n i č**, **S e p t e m v i r P o s i l o v i č** in banski svetnik **M a l i n**. — Ban **P e j a d e v i č** za zopet podelil odvetništvo opzičijonalcu **d r. D a v i d u**, kateremu je odvetništvo odvzel ban **H e d e r v a r y**. — Vladni list »Narodne Novine« je podal izjavo, da imajo Hrvatje zahtevati za svoje polke hrvaški armadni jezik, ako se ugoti madjarskim zahtevam. — Ker se je šef zagrebške policijske straže **g. G ü t h n e r** zahvalil na tej službi, pride na njegovo mesto mestni rač. asistent **g. Z d e n d a j**, a še-le takrat, ko se bo naučil — jahati. — V Ogolinu je obsojenih radi demonstracij 46 Hrvatic iz Hrelina v 8dnevni zapor. 16 jih je bilo oproščenih. Pri povratku jih je pričakal ves Hreljin s hrvaško zastavo na čelu in jih v svečanem sprevedu spremil v Hreljin. — Toženi urednik »Hrvaškega Branika« v Mitrovici je oproščen. — Hrvatje v Ameriki so se pri seji za ustanovitev »hrvaškega na rodnega saveza« še bolj razdvojili. Priročni duhovniki so zapustili sejo radi protiverške izjave **d r. P a v e l i č a**. **H i n k o S i r o v a t k a** in **d r. P a v e l i č** sta se stopila in da jih ni duhovnik **Gršković** razstavil, bilo bi zlo. — Ena najlepših cest na Hrvaškem cesta **K a r l o v a c - S j e n i č a k** Vrgin most bo v kratkem dogotovljena.

— Novi konzul Meksike v Trstu je sedaj prof. **J o š e f S m e r d o u**. 34 let ni bila Avstrija več v diplomatskih zvezah z Meksiko in tako tudi ni imela v Avstriji svojih konzulov. Barve na meksikanski zastavi so prav take, kakor one italijanske države, in če je vihrala včeraj ta zastava na poslopju tega konzulata, bilo je laškim očem dokaj prijetno. Ustanovitev tega konzulata v Trstu je znamenje, da pride do boljših trgovinskih zvez med Trstom in Meksiko.

— Iz Rovinja poročajo: V nedeljo večer so se stopili v Rovinju domači delavci z »regnikolci«. Kakor navadno rabili so »regnikolci« svoje »narodno orožje« in nevarno ranili dva domačina; ko sta ranilca izvedela, da ju išče oblast sta popihala.

— V Ljutomeru praznuje letos Franc Jožefova šola desetletnico svojega obstanka. Krasi štolski dom bo še leta in leta ponos ljutomerskih Slovencev!

— Za »Legu«. Tretji dan po Benussi-jevi smrti nabralo je uredništvo tržaškega »Piccola« v počesdetje njegovega spomina 1235 kron. Pogreb je bil brez duhovnika v ponedeljek popoldne. Na grobu so govorili **d r. V e n e z i a n**, **d r. S p a d o n i**, **d r. M r a c h**, poslanec **B e n n a t i** in ga proslavljali kot velikega patrijota.

Ljubljanske novice.

Domača umetnost. V izložbenem oknu **g. t r g o v e c a K o l m a n a** na Glavnem trgu je do sobote na ogled izpostavljen krasen kip iz mavca. Kip je izdelal nadebudni umetniški začetnik **g. J o s i p V r b a n j a**, rodom Ljubljčan, učence **g. G r o s l j a** v Selcih in sorodnik znanega kiparja **g. Z a j c a**. **G. V r b a n j a** je lani deslužil svojo vojaško službo in se lotil kiparstva, za katero ima mnogo nadarjenosti, kakor kaže prvo njegovo večje delo »S l o v o d o m o b r a n c a « ali »O d h o d n a v o j s k o t«. Kip namreč predstavlja domobranca v vojaški opravi s puško v desnici, ki stoji ob kipu **M a t e r e B o ž j e**. Žena njegova vije žalosti roke ob slovesu, mož domobranec pa z levico kaže na **M a t e r B o ž j o**, češ, ona bo izprosila srečno vrnitev iz vojske. Ob vznožju na desni strani srčnih bolečin medli domobrančeva priletela mati z vnukom, ozirajoč se na usmiljeno **M. B o ž j o**, naj bi ji zopet vrnila zdravega

sina. V ozadij ob skali stoji resnega obraza oče, s sklenjenima rokama prošé tolažbe za-se in osirotelo družino. Na obrazih so mojestreko izražena čustva posameznih oseb. Mladi umetnik hoče to prvo svoje delo pokloniti nadvodji **R a i n e r j u**, kot vrhovnemu poveljniku deželne brambe, pri kateri je bil računski podčastnik. Želimo nadarjenemu umetniku mnogo uspeha in podpornikov.

Umrl je v Ljubljani gosp. **J a k o b Č i k**, posestnik in trgovec v Ljubljani v 74. letu svoje dobe. Pokojnik je bil med drugim tudi eden starejših veteranov ljubljanskih. Pogreba se udeležili veteranski kor in corpore z zastavo. Pokojnik je bil v Ljubljani povsod znana oseba, sicer pa v družbi lubeznjiv in dovtipen mož. V ostalem je bil pokojni **g. J. Č i k** eden izmed redkih še živečih mož **R a d e t z k y**jevih veteranov, ki se je bojeval l. 1848 in 1849 na Laškem kot četovodja v c. kr. pešpolku. Imenovani je bil nadalje od ustanovitve kranjskega voj. veteranskega kora njega odlični član in ga je društvo vsled obilnega zaslužja in zaupanja imeenovalo na častna društvena mesta. Tako je bil imenovani kot korni svetnik dalje časa eden najdelavnejših funkcionarjev pri društvu, ki se je odlikoval zlasti požrtvovalno v patrijotičnem in šlovelkoljubnem oziru. Sicer pa je bil pokojnik odkrit in vrl značaj, ki je užival povsod splošne simpatije v družbi. Pogreb bo jutri ob 5. uri popoldne z Mestnega trga št. 9. — Bodi vrlému možu časten spomin!

Pošne razmere v Ljubljani. O razmerah pri tukajšnjem c. kr. poštam in brzojavnem uradu se je že pred meseci govorilo v trgovski in obrtniški zbornici. Upali smo, da se tem našim skromnim željam na oči črti ugodi, ali varali smo se. Razmere pri brzojavu in telefonu so vedno enake, ako ne slabše. Brzojavke dunajske in budimpeštanske mnogokrat zakasne, ker Ljubljana, deželno stolno mesto, niti redne direktne zveze nima z Dunajem, ampak odstopa zvezo Trstu ravno takrat, kadar je največja korespondenca. Glede dostavljenja brzojavk je še slabše. Trije poštni uslužbenci tega pač ne zmorejo. Sicer bi morali biti štirje, in spominjamo se nekega pisma c. kr. poštno direktorije nekemu tukajšnjemu trgovcu, kateremu se na njegovo pritožbo zagotavljajo štirje; vendar sedaj, ko je največ brzojavk so le trije, in v dežju celo brez bicikljev. Ker je eden uslužbencev vedno prost, radi nočne službe, pravzaprav le dva dostavljata, in lahko je sklepati, kako. Opoldne mora tudi eden h kosilu in tedaj, ko je največ dela, ostane eden, ako je tudi ta z brzojavkami zunaj, recimo, eno uro ali več, nako-piči se pač precej brzojavk. In kedar se te dostavijo? Pri telefonu smo dosegli saj toliko, da se bodo sprejeli tudi naročniki, kateri so radi premajhne telefonske naprave morali leto in več čakati. Ali glede zvez zopet stara pesem. Ena sama ženska moč ne more dovolj hitro vseh 200 in več naročnikov poslužiti. Ker tudi ista moč brzojavke mnogih naročnikov sprejema in oddaja, treba zopet naročnikom v tem času potrpljenja in mnogokrat na zvezo toliko časa čakati, da se šlovec naveliča in telefona ne posluži. V Ljubljani je bila tudi že pred mnogimi leti upeljana pri brzojavu celonočna služba. Druga mesta, kakor Celovec, so tudi tedaj imela celonočno službo, pozneje se je odpravila, kakor v Ljubljani. Vendar se je upeljala zopet po vseh večjih mestih, le stolno mesto Ljubljana je izvzeto. Ker smo mi istotako davkoplačevalci, smemo pač zahtevati, da se tudi na Ljubljano ozira toliko, kakor na druga mesta. To pa bomo dosegli, kakor videti, le tedaj, ako trgovska zbornica, mestna občina, deželni odbor in državni poslanci store svojo dolžnost. Slednjič še ponižno vprašanje podgolovskih zeljarijev: Za brzojavke, katere se dostavljajo v tako zvanem »dostavnem okraju«, se ne plačuje dostavnina. Tako je Vodmat prej plačeval, sedaj, odkar je priklopljen mestu, ne plačuje več, ker spada v mestni okraj. V Vodmatu torej mestni pismonoše dostavljajo pisma, isto je tudi s topničarsko vojašnico. V Hradeckega in Kurjo vas dostavljajo tudi vse pošiljkatve mestni poštni uslužbenci brezplačno, spada torej pod mestni okraj. Zakaj pa moramo prebivalci zadnje imenovanih dveh ulic ravno za brzojavke dostavnino plačevati?

V pridobinsko komisijo sta bila včeraj iz II. razreda vojena gg.: **I v a n S c h r e y**, pekovski mojster in trgovec **I v a n G r o b e l n i k**, za namestnika pa trgovec **I v a n M e j a d** in trgovec **A d o l f K o r d i n**. Prišlo je volit le pet volivcev. — Pri današnji volitvi III. razreda so bili izvoljeni včeraj naznanjeni kandidati obrtne zveze. Značilno je, da nekateri volivci niti volilnih listov niso dobili!

Ruski kružok. Ruski kružok odpre 19. okt. šolo. Nadaljeval bode lanski tečaj svoje učenje in odpre se novim učencem in učenkam prvi tečaj. Ure ostanejo, kakor so bile v preteklem šolskem letu, za učence od 7 in pol do 8 in pol in stare od 7 in pol do 8 in pol ure vsaki ponedeljek in četrtek.

Ako pade slov. gled. predstava na četrtek, preloži se učenje na petek. Uporabljale se bodo knjige **V o l p e r a**, kakor do sedaj. Zeleti je, da se vsakdo pravočasno preskrbi s knjigami, ker brez njih ne more slediti učenju. Novi učenci in učenke naj se blagovolijo oglasiti do 1. okt. pri predsedniku kružka **d r. L u d. J e n k a**. Knjige preskrbi knjigarna **S c h w e n t n e r**.

Deževje postaja pranini na polju — zlasti repi in korenju — že kvarno, ker se kaže po nekod gniloba.

Nové hiše Na knezoškofijskih stavbiščih pri Sv. Petru prične to jesen graditi novo hišo **g. J a n k o M l a k a r**, tukajšnji katehet.

Častniki proti županu Hribarju. Pri ju trišnji obravnavi bo zastopal, kakor čujemo, toženega župana advokat **d r. T r i l l e r**. Obravnavava se vrši popoldne ob 3. uri.

Za instruktora bi rad dobil mesto pošten in priden dijak. Več pove uredništvo.

Prijet tat. Včeraj je bil aretiran tat **A n t. S u b e l j**, ki je hotel v ponedeljek vlomiti v nabiralnik v trnovski cerkvi.

Tatvine. V soboto je bila **A n i K l i n o** ukradena ena velika ruta. — Posestniku **W e i s e r j u** na Tržaški cesti je pred kratkim nekdo ukradel več perila in obleke.

V Ameriko se je odpeljalo včeraj 211 Hrvatov in Kranjcev.

Ponesrečeni hlapec **M a t i j a K o z i n a**, Košeninov hlapec, je včeraj naglo vozil mimo domobranske vojašnice. Tam se je zvrnil voz nanj in ga poškodoval. Vojaški zdravniki so hlapca obvezali.

Vstaja na Balkanu.

Bolgarski listi poročajo o organizaciji in taktiki vstaških čet. Čete broje 5 do 250 mož in so sestavljene iz najrazličnejših stanov. Med vstaški so častniki, podčastniki, učitelji, duhovniki, trgovci in kmetje. Voditelj vstaške čete se imenuje vojvoda. V pomoč vojvodu je še tajnik, praporščak, nadglednik in voditelj straže. Vsaka četa se da razdeliti, ako vojvoda to smatra za dobro, v več manjših čet. Vstaši so oboroženi s puškami raznih sistemov, najraje imajo kratke mannlicherce in je tudi večina vstašev z njimi oborožena. Opravljeni so v narodno nošo, albansko nošo ali pa nosijo uniformo. Navadno korakajo po noči in sicer drug za drugim v presledku pet korakov. Zaradi boljše obrambe in da se lažje ognejo nepričakovanim napadom, zasedajo gorske vrhove in slemena. Bojna črta njihova je vedno daljša, ko v navadnih bojih. Zaraditega pa tudi vrste niso tako izpolnjene, kakor bi morale biti. Bojevniko so oddaljeni med seboj 4 do 12 korakov, med tem ko so turški vojaki oddaljeni le k večjemu 5 korakov; ta razloček 4—6 korakov je v korist Turkom. Vstaši navadno ne napadajo, ker jih je premalo in je tudi njihova organizacija še pre-slaba. Le ako so z ozirom na število in streljivo jednako močni s sovražnikom, tedaj se z veliko silo vržejo nanj.

Artilerija vstašev so bombe, ki jih v bojih zelo dobro rabijo. V vsakem slučaju narade nemir in nered med turškimi četami. — V soboto se je na prgo Solun **D e d e a g a d** zopet izvršil dinamični napad; toda škoda ni napravil. Pri h šni preiskavi so v Solunu pri nekem trgovcu našli dinamične bombe.

Albanci so v nedeljo odpeljali v gorovje nekega srbskega vstaškega starešina. — Več ko sto mladih Grkov je brzojavno prosilo sultana, naj jih sprejme v vojsko, ki deluje proti ustašem. Prošnja je bila uslišana in Grki so včeraj odšli — Specijelni dopisnik londonske »Times« **Howell** je doživel velike grozovitosti na svojem potovanju. To ga je tako prevzelo, da leži bolan v Drinopolju. **Howell** dolži **N a s s i r** pašo, da je on kriv vseh grozovitosti. — Angleški polkovnik **M a s s y** se je vrnil nazaj v Carigrad, ker so ga turške oblasti ovirale na inšpekcijskem potovanju. Tudi on pripoveduje o velikih grozovitostih, ki jih počenjajo Albanci nad kristijani. — Dragoman ruskega poslanstva je izročil v imenu poslanikovem velikemu vezirju spomenico, v kateri našteva turške grozovitosti in zahteva, naj se jim stori konec, ker Albanci očitno hočejo uničiti makedonsko prebivalstvo.

Vsak dan se vrše še manjši boji med vstaši in turškimi četami.

Turki brezobzirno prekoračujejo bolgarsko mejo, da tem lažje uduse vstaše, in bolgarska vlada ne protestira proti temu. Toda tem hušje vre v narodu. V bolgarskih krogih sedaj prevladuje mirovna stranka, toda volitve v sobranje jo bodo najbrže vrgle. To bi bilo želeti; saj ni več mogče bolgarskemu ljudstvu gledati grozovitosti, ki se dan na dan vrše na meji pred očmi Bolgarov.

V zadnjih dneh so vojaki v kraju **C e g l j a** k pomorili 50 Bolgarov; v vasi **E r e k l e r** pa 12 starčkov in dva 10letna dečka; zunaj vasi so razrezali v kosce 15 delavcev. Ena eskadrona turške konjice patrolirja ob bolgarski meji in poseka neusmiljeno vse starce, žene in otroke, ki hočejo prekoračiti mejo, da pridejo v Bolgarijo. — V vasi **T a s**

Tepe je bilo pomorjenih 18, v vasi Azmadžik pa 20 rodbin.

Iz vasi Jeni-Mahle, Dokuzuk, Karamusli in Karalija je bežalo 80 rodbin proti bolgarski meji, toda turške čete so jih došle, napadle in vse do zadnjega pomorile. — Vkljub temu pa vendar prekoračijo begunci mejo in se rešijo na ta način. Podpora, ki jo pomožni odbor pošilja beguncem, je premanjha. — V Sandžaku (Kirk Kilise) so turške oblasti naročile grškim družinam, naj se ločijo od bolgarskih. To je znamenje, da se v kratkem začne velika klanja Bolgarov.

Iz Soluna javljajo, da se iz neštevilnih znamenaj da s popolno gotovostjo sklepati, da ne bo več daleč do bolgarsko-turške vojne. Poklicali so se predvsem pod orožje tudi zadnji letniki rezerve, na bolgarsko-turški meji se vedno bolj koncentrujejo turške vojaške čete, dovažajo se neprenehoma orožje iz Carigrada v makedonska mesta in peki po večjih makedonskih mestih neprestano pečejo kruh za turško vojsko. Turška vlada je z neko veliko trdiko napravila pogodbo za dobavo moke tekom enega leta. Turčija računa z vso gotovostjo, da izide kakor zmagovalka iz te vojne.

V ustaških pokrajinah evropske Turčije se nahaja sedaj 250.000 mož turške vojske in sicer v okraju družega voja (Dri-nopolje) 65.000 pešcev, 3000 konjenikov in 342 topov; v okraju tretjega voja (Solun) pa 167.000 pešcev; 3700 konjenikov in 444 topov. Čet je toliko, da bi pri dobrem vodstvu vstajo lahko zadušile.

Iz Carigrada poročajo, da so poslaniki nasproti grškemu diplomatičnemu odposlancu Gryperisu izjavili, da sedaj ni niti govora o kakšni intervenciji velesil na Balkanu.

Iz Rostovca se poroča, da so Albanci zopet udri v srbsko ozemlje; napadli so vasi Veponiš in Milanov. — Komisar Handi-paša poroča, da so srbske pomožne vstaške čete hotele prekoračiti mejo, a so bile od turških vojakov nabite. Na meji se je vršil pravi-len boj.

Književnost in umetnost.

* **Ročna izdaja zakonov in ukazov za vojvodino Kranjsko.** Izdal dež. tajnik Jožef Pfeiffer, tiskal Ant. Klein & Comp. v Ljubljani. Te izdaje je ravnokar na svetlo prišel 7. zvezek v drugem natisu. Zvezek obsega v obeh deželnih jezikih ribarski zakon za Kranjsko z dne 18. avgusta 1888, ribarsko-policijska določila iz leta 1900 in popolnena s poznejšimi določili iz l. 1899 in 1902, ukaz o napravi ribarskih okrajev po ribarskem zakonu in natančno izdelan register. Zvezku je dodan tudi zaznamek in cene vseh doslej na svetlo došlih zvezkov omenjene, obče priljubljene, posebno skrbno urejene ročne izdaje.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani.

Krvave demonstracije v Atenah. Povodim municipalnih volitev se je razvila živahna agitacija. Na demonstracijah dne 14. t. m. je prišlo do krvavih pretepev, na katerih je bilo 14 oseb ali ubitih ali ranjenih. — O požaru v Travniku v pravi vlada, da ni res, da bi ga nalašč provzročili Turki. — Šest oseb zgorelo. V Kristijaniji je zgorela velika hiša. Ogenj se je tako hitro razširil, da je v hiši zgorelo 6 oseb. — V Pragi je bil obsojen Jan Vasak na 15 mesecev težke ječe, ker je ponarejal diplome plemenitašev. — Samomor kapitanov. Poveljnik v soboto pri Bahia ponesrečene transportne ladije »Bretagne«, Delsere, se je ustrelil. — Ogrska policija je dobila naznanilo, da sta za nemškimi cesarjem na Ogrsko prišla dva anarhista. — Proti dvoboju. Zdravniki v Granu na Ogrskem so sklenili pri dvobojih odkloniti zdravniško pomoč in bodo pozvali tudi druge zdravnike, da isto store. — Zveza društev hišnih posestnikov na Dunaju zahteva upeljavo sodnijskih zapisnikov dolžnikov, kakor se taki zapiski nahajajo v Prusiji. — Strela je ubila pet vojakov v kraju Dureu na Porenskem, ko so ravno bili na maršu. — Spomenik Schielu. Umrlemu burškemu polkovniku Schielu bodo nemški kopališki gostje v Reichenhallu postavili spomenik. — Ponesrečen parnik. Parnik »Carlo« se je v nedeljo pri skali Trat pri Zlarinu ponesrečil. Parnik je izgubljen. Moštvo so rešili. — Kuga v Marzilju. Dve strež. usm. ste boleli. — Dojenec v mrtvaškem vozu. Na Dunaju so dobili v mrtvaškem vozu ondotne bolnice živega dojenčka. Poleg otroka je ležal listek z otrokovim krstnim imenom.

Telefonska in brzojavna poročila.

Trst, 15. septembra. Škofjski list tržaško-koperskega ordinarijata je ob-

javal konečno rešitev riemanjskega vprašanja. Rim odobruje z dekretom z dne 3. septembra določbe tržaške kurije, posebno premeščenje kapelana gospoda dr. Požarja. Ob enem izjavlja, da ne odobruje in ne bo odobril prestopa v unijatstvo.

Celje, 16. sept. Včeraj je bila pred porotniki obsojena 24 let stara dekla Marija Fliess iz Loke pri Laškem radi detomora na tri leta težke ječe in mizarski pomočnik Rudolf Šambah iz Velike Doline radi tatvine na šest mesecev ječe.

Dunaj, 16. sept. Iz Srbije prihajajo nepotrjene vesti, da hoče kraljica Natalija nezakonskega sina Milanovega posinoviti in ga proglasiti pretendentom na srbski prestol.

Budimpešta, 16. septembra. V svojem govoru je cesar Viljem na lovu proslavljaj jeklenost madjarskega značaja (!).

Budimpešta, 16. septembra. Listi pravijo, da bo grof Andras dobil nalogo sestaviti novo ogrsko ministrstvo.

Rim, 16. sept. Kardinal Rampolla je naznanil vatikanski knjižnici, da bo pričel pisati veliko zgodovinsko delo, ter si je izbral v knjižnici prostor za delovanje.

Neapolj, 16. septembra. Porotniki so oprostili Ernesta delli Franci, ki je ustrelil grofa del Balzo, kateri je zapeljal njegovo hčer in jo ni hotel poročiti.

London, 16. septembra. Več angleških škofov v »Times« pozivlja vlado in javnost, naj se stori konec anarhističkim odnošajem na Balkanu.

London, 16. sept. »Daily Telegr.« javlja, da grof Lambsdorff ne bo dolgo ostal minister zunanjih zadev v Petrogradu. Na njegovo mesto pride poslanik v Kodanju, Izwolski, ki je bil dolgo časa poslanik pri Vatikanu.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m, srednji zračni tlak 736.0 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celsiusu	Vetrovi.	Nebo	Padačina v 24 urah v mm.
15. 9. zveč.	735.7	12.8	sl. svzh.	obl.	
16. 7. jutrn.	736.1	11.2	sl. svzh.	*	13.3
16. 2. popol.	736.6	15.6	sl. jzah.	pol obl.	

Srednja včerajšnja temperatura 13.3°, normale 14.9°.

Dunajska borza

dné 14. septembra

Skupni državni dolg v notah	99.50
Skupni državni dolg v srebru	99.40
Avstrijska zlata renta 4%	119.70
Avstrijska kronska renta 4%	99.70
Avstrijska inv. renta 3 1/2 %	91.25
Ogrska zlata renta 4%	117.80
Ogrska kronska renta 4%	96.80
Ogrska inv. renta 3 1/2 %	88.30
Avstro-ogrsko bančne delnice	15.61
Kreditne delnice	640 —
London vista	239.22 1/2
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. v 20 mark	117.35 1/2
20 frankov	23.47
Italijanski bankovci	19.64
95 10	95.10
C. kr. cekini	11.84

1220 1-1

Marija Čik, roj. Zalar, naznanja vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je njen iskreno ljubljeni, blagi so-prog, ozir. brat, stric in svak, gospod

Jakob Čik,

hišni posestnik, trgovec in stotnik veteranskega kora.

po daljši mučni bolezni, previden s svetimi zakramenti za umirajoče danes ob 1. uri ponoči mirno v Gospodu zaspal.

Zemeljski ostanki dragega pokojnika se prenese dné 17. t. m. ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti, Mestni trg št. 9, na tukajšnje grobišče, kjer se v lastno rakev položé k večnemu počitku.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah.

Predragega rajnika priporočamo v požno molitev in prijazen spomin.

V Ljubljani, dné 16. septembra 1903.

Oljnaté barve v kositarnih skatljicah za uporabo se dobé pri tvrdki **BRATA EBERL** v Ljubljani, Franciskanske ulice 524 5 12-1 Vnanja naročila proti povzetju.

Knjigarna
Kleinmayr-ja & Bamberg-a
v Ljubljani, na Kongresnem trgu 2, 1189 6-5
priporoča svojo
popolno zalogo
vseh v tukajšnjih in vnanjih učiliščih uvedenih
šolskih knjig
v najnovejših izdajah, broširanih in v trdnih šolskih vezih, po
znižanih cenah.
Seznami uvedenih knjig se oddajajo zastoj.

Perje za postelje in puh

priporoča po najnižjih cenah

571 38

F. HITI,

Pred škofijo šte. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Pozabljen

1217 1-1

je bil dné 23. avgusta na veselici v Dobu v gostilni g. Adele Detela modern koc za voz. Kdor ga je pozabil, naj se oglasi.

Poduk

v igranje glasovirja za začetnike se podučuje prav po nizki ceni.

Kje? pove upravništvo tega lista.

1207 2-2

Trgovski pomočnik

specerijske stroke

se takoj sprejme. Želeti je, da se 1218 3-1 osebno predstavi.

Tvrdka Karol Planinšek.

Ljubljana, Dunajska cesta.

Prostovoljna razprodaja.

Posestvo gosp. Andreja Mauer iz Zagorja ob Savi na Blanci pri Sevnici se bo v ponedeljek po Roženkranski nedelji, dné 5. oktobra 1903 dopoldne ob 9. uri na licu mesta prostovoljno po kosih razprodajalo.

To posestvo leži na deželni cesti iz Zidanega mostu proti Zagrebu.

K temu posestvu spadajo tri hiše, kovačija, razna gospodarska poslopja, lepi sadni vrti, njive, travniki, vinogradi, gozdi in brod za prevažanje čez Savo. Vsled ugodne lege so hiše pripravne za vsako obrt. V cni hiši se zdaj nahajata gostilna in prodajalna specerijskega blaga; v drugi je pa pošta.

Plačilni roki jako ugodni, kateri se po dogovoru lahko podaljšajo.

1211 3-1

Učne knjige

za vse srednje in ljudske šole

v najnovejših odobrenih izdajah, kakor tudi vse druge šolske potrebščine priporoča

knjigarna **L. Schwentner**

v Ljubljani, Dvorski trg št. 3.

1197 6-4

Angeljnovo milo
Marzeljsko (belo) milo

z znamko

449 104-51

S

sta najbolj koristni

štedilni mili

za hišno rabo.

Dobivate jih po specerijskih štacunah!

Pavel Seemann

izdelovatelj mila

in čebelno-voščenih sveč

v Ljubljani.

Šolske potrebščine

in

knjige za ljudske šole

priporoča

Jernej Bahovec

v Ljubljani,

Sv. Petra cesta št. 2.

1210 3-2

Dne 10. septembra 1903 sem prevzel

gostilno pri „Čebavu“

z lepim senčnatim vrtom v Št. Vidu nad Ljubljano
ob državni cesti pred knezoškofijskimi zavodi.

Postregel bom z dobrim in pristnim vinom, svežim pivom ter mrzlimi in gorkimi jedili.

Za obilni obisk se priporočam

1190 5-2

Janez Dermastja,
prej gostilničar pri „Koširji“ v Taenu.

„Glasbena Matica“ v Ljubljani.

Šolsko leto 1903./04. se prične z vpisovanjem

dné 15., 16. in 17. septembra.

To slovensko glasbeno vzgojevališče podaja učencem umetniško glasbeno izobrazbo v **raznih instrumentih**, posebno v **klavirju** in **violini** od prvega začetka do popolne konservatorijske in koncertne višine, v **violi**, **violončelu**, **kontrabasu** in **flauti** do dostojne usposobljenosti za sodelovanje v orkestru, dalje v **solopetju** od začetka do operne in koncertne višine in v vseh **znanstveno teoretičnih vedah**, ki so za celotno in popolno muzikalično izobrazbo neizogibno potrebne, posebno v **glasbeni teoriji**, **harmoniji**, **kontrapunktu** in **glasbeni zgodovini** popolno izobrazbo za razumevanje skladb in predpogoje za skladanje, dirigiranje, pevovodstvo itd. Instrumentalnim učencem se nudi še posebej prilika, voditi in izobraževati se v **orkestralnih ensemble-vajah**, katere se z letošnjim letom vpeljejo redno vsak teden. Glasbeno estetične izobrazbe v **zborovem petju** se učenci uče pri skupnih vajah zborov in pri event. sodelovanju pri koncertih. Na zavodu poučuje sedem učiteljev. Zavod stoji pod artističnim vodstvom koncertnega vodje **prof. Mateja Hubada** in pod administrativnim vodstvom šolskega vodje **Frana Gerbiča**. Solnina znaša od 1 K na pol leta do 4 in 6 K na mesec. Natančneje se izve iz plakatnih objav in pri društvu v Vegovih ulicah št. 5.

1188 3-3

Obdobje „Glasbene Matice“.

G. kr. tobačna — glavna tovarna v Ljubljani, dne 2. septembra 1903.

Razglas.

G. kr. tobačna glavna tovarna v Ljubljani razpisuje v nabavo potrebnih desek, plohov, obročev, sodčkov, dog in premoga za leto 1904 oziroma 1905 konkurenčno razpravo.

Pismene ponudbe, vsaka pola kolekovana z 1 K in opremljena s pobotnico o 10% varčini, zaračunjeni po zasluzku za leto 1904 in vloženi pri kaki c. kr. blagajni, doposljejo naj se najkasneje do 1. oktobra 1903 11 h dopoldne na podpisano c. kr. tobačno glavno tovarno.

Napis naj se glasi: „Ponudba za dobavo desek, plohov, obročev i. t. d. k št. 5152 1903.“

Za leto 1904 potrebovale se bodo naslednje množine:

4 m dolge, 14 mm debele deske iz mehkega lesa in sicer:				4 m dolge, 2 mm debele deske iz mehkega lesa in sicer:			
4.000 kosov	desek	19 cm	širokih	500 kosov	desek	19 cm	širokih
7.000	»	21	»	1.200	»	21	»
7.000	»	23	»	1.500	»	23	»
7.000	»	25	»	2.000	»	25	»
7.000	»	27	»	1.800	»	27	»
6.000	»	29	»	1.800	»	29	»
5.000	»	31	»	1.200	»	31	»
5.000	»	33	»	1.200	»	33	»
1.500	»	25	»	800	»	35	»
1.300	»	37	»	500	»	37	»
1.200	»	39	»	500	»	39	»

52.000 kosov 4 m dolgih 26 mm debelih in 326 mm širokih desek (miki les).

200 kosov 4 m dolgih 33 mm debelih in 316 mm širokih desek (miki les).

300 kosov 4 m dolgih 40 mm debelih in 316 mm širokih desek (miki les).

500 kosov 4 m dolgih 53 mm debelih in 316 mm širokih desek (miki les).

300 kosov 4 m dolgih 53 mm debelih in 316 mm širokih desek (miki les).

8 m² 267 mm širokih 53 mm debelih in 2 m dolgih plohov iz trdega lesa (bruska, javor) 12 m² obsekanih hlodov različnih širin.

100 kosov hrastovih pragov dolgot: 1,5 m, širokost: 0,19 m, visokost: 0,15 m.

1000 kosov leskovih velikih obročev dolgot 3,5 m v zvezkih po 50 kosov.

130.000 kosov leskovih malih obročev dolgot 2,5 m v zvezkih po 100 K

500 kosov velikih bukovih sodov po 2 hl.

1200 kosov bukovih dog 80 cm dolgih.

1400 kosov hrastovih dog 116 cm dolgih.

1000 kosov hrastovih dog 70 cm dolgih

21.000 meterskih stotov premoga.

Potrebne množine za leto 1905 v približnem številu kakor v letu 1904 naznanile se bodo zalagateljcem pred potekom 1. 1904.

1156 3-3

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice števil. 9

uljudno naznanjata, da je za prihodnjo sezono

novosti v konfekciji

za dame

v veliki izbiri v zalogi.

Ravno tako so tudi

1200 6-4

obleke za gospode in dečke

popolnoma na novo sortirane in posebno opozarjata na zelo praktične

obleke za šolarje.

Vsaki obleki so pridejane krpe.

Naročajte **izborno ljubljansko delniško pivo**

iz pivovarne v Žalcu in Laškem trgu.

708 104-34

Naročila sprejema centralna pisarna v Ljubljani, Sodne ulice 4.

Najboljše sveže slanino in svinjsko meso

je dobiti

v Šolskem drevoredu

na prostorih

ILIJE PREDOVIČ-a

v Ljubljani.

Prodaja se blago od 1 $\frac{3}{4}$ let starih na lastnem pitališču v dobi 6—9 mesecev dopitanih prašičev najboljših plemen (Mongulicer Race), nakupljenih od: prečast. Piaristovskega reda, škofa Strossmayerja, grofa Rudolfa Norman-a, barona Redl-a in raznih drugih grofov in baronov v Slavoniji in Ogrskem

Prodaja in razpošilja se na drobno in debelo vsaki kvantum.

Sedanja cená je:

Sveža slanina kilogram po . K 1.48—1.68
Sveže meso " " " " 1.12—1.40

Vinarsko in sadjarsko društvo
za Brdo v Gorici

priporoča gospodom krčmarjem in zasebnikom pravo, pristno

Brisko vino

po prav zmernih cenah.

Razpošilja se v sodčkah od 56 litrov višje ter na željo tudi vzorci.

Ob enem priporočamo ljubiteljem sadja tudi razno sadje. 1101 8-7

Sedež društva je:

Gorica, ulica Barzellini št. 20.

Dobé se pri O. Bernatoviču, Angleško sklad. oblek
Ljubljana, Mestni trg št. 5

najlepše, najelegantnejše in najfinejše

izgotovljene obleke

za gospode, gospe in otroke po čudovito

nizkih tovarniških cenah.

1215 3-2

Zelo lepa prilika

se ponuja kakemu trgovcu, da se naseli v zelo obljudenem kraju na Dolenjskem, oziroma, da napravi črtdi svojo podružnico (filialko). Iz prijaznosti pove več upravništvo „Slovenca“.

1194 2

1867 50
ANTON PRESKER

krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 16

se priporoča preč. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

iz trpeznega in solidnega blaga po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo zalogo

izgotovljene obleke

posebno na haveloke v največji izbiri po najnižjih cenah.

Dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov

Z 120 johi gozda

je naprodaj posestvo in sploh vse h kmetiji spadajoče orodje pod jako ugodnimi pogoji.

1180 3-3

Kje, pove upravništvo „Slovenca“.

1213 3-2
Mejnarodna panorama

Pogačarjev trg.

Ta teden

Petersburg.

Službo

cerkvenika in organista

je oddati na Sv. Gori pri Litiji.

Oženjeni izurjeni rokodelci imajo prednost.

V zvezi je gostilna in trafika.

Nastopiti je o svetem Mihaelu.

Župni urad na sv. Gori,

1203 3-2

p. Vače pri Litiji.

Nove zboljšane gramofone

z glasovno-, ročno- in varstveno omarico, zelo priljubljeno med duhovščino, po družtvih in med zasebniki.

Gramofon avtomate

za gostilne zelo pridobitne prodajam tudi na obroke.

Imam veliko zalogo, najnovjše plošče, katere zamenjujem za stare.

Vnanja naročila se rešujejo z obratno pošto.

1079 50-8

Rudolf Weber, urar
v Ljubljani, stari trg 16.

Stanje vlog 31. dec. 1902:
čez 9 milijonov kron.

**Najboljša in najsigurnejša
prilika za štedenje!**

Denarni promet v letu 1902:
čez 32 milijonov kron.

Preje: Gradišče št. 1,

LJUDSKA POSOJILNICA

sedaj: Kongresni trg št. 2, I. nadstropje

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po

4 $\frac{1}{2}$ %

brez kakega odbitka, tako, da sprejme vložnik od vsacih vložnih 100 K čistih 4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 31. decembra 1902: 9,501.351 K 52 h. Denarni promet v 1. 1902: 32,596.882 K 65 h.
HRANILNE KNJIŽICE se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo. — Za nalaganje po pošti so poštno-hranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dné 1. januarja 1903.

Dr. Ivan Šusteršič,
predsednik.

Josip Šiška, knezoškofjski kancelar,
podpredsednik.

Odborniki:

Anton Belec, posestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano. — Josip Jaro, veleposestnik v Medvodah. — Dr. Andrej Karlin, stolni kanonik v Ljubljani. — Karol Kauschegg, veleposestnik v Ljubljani. — Matija Kolar, župnik pri D. M. v Pelju. — Ivan Kregar, svet. trg. in obrt. zbornice v Ljubljani. — Frančišek Leskovic, zasebnik in blagajnik „Ljud. pos.“ — Karol Pollak, tovarnar in posest. v Ljubljani. — Gregor Slibar, župnik na Rudniku. — Dr. Aleš Ušeničnik, profesor bogoslovja v Ljubljani.